

A U S T R A L S K É

Listy

IN AUSTRALIA POSTAGE PAID
IN AUSTRALIA POSTAGE PAID

AUSTRALSKE LISTY

CISLO 15 LISTOPAD 1992

Registered by Australia Post
Publication No NBQ - 3910 \$2.60

SLOVA MOUDRÝCH

O svobodě

nár. umělec Jan Werich

"S Karlem Čapkem jsme si mockrát povídali o malých národech i o těch velkých. Velký básník! A jednou když jsme zase tak mluvili, on povídá: "Podívej se támhle na ten strom! Jsou na něm velké větve a malé větve. A ty velké podpírají ty malé a jde z nich míza do těch malých. A neberou těm malým větvím mízu. Takhle by se měly chovat velmoci ke všem malým národům..." tvrdil Karel Čapek.

"Člověk může věřit buď na násilí, nebo na ideu. Ale když věříte, že člověk je opravdu a skutečně, jak nás to učili ve škole, Homo sapiens a že velikost se nesmí měřit podle toho, kolik má tanků, nebo kanonů, ale podle toho, jak původně a hluboce umí myslet, tak vám můžu dát tisíce příkladů, které dokazují, že velké myšlenky se mohou rodit zrovna tak dobře v poslední české nebo slovenské vesnici, jako v nějaké metropoli s milióny obyvatel..."

A Čapek říká dál: "Vy víte, že jsem neroztrhal mnoho podrážek cestou do kostela a kaňhoty nemám na kolenou moc

prošoupané od klečení. Ale na jedno jsem věřil: že nás pán Bůh udělal všechny, všecičky stejné. Jeden je sice bílý a druhý černý. Jeden je krásný - jako ty, nebo já, anebo je podobaný od neštovic. Ale všem je nám zima, když venku mrzne, a všichni se potíme, když praží slunce. A všichni musíme dýchat, abychom se neudusili. A všechny nás nakonec odvezou, ať jsme, či nejsme nesmrtelní myšlenkami a názory, vynálezy, objevy a výmysly.. Jak zhasne naše slunce, naše hvězda života, fyzický zánik je našim společným koncem. V tom jsme si všichni rovní, ať jsme pod rády a řetězy k nepoznání, neboť jsme neradi v řetězech.. Právě pro tohle nesmíme jeden z druhého dělat otroka. Proto každý, ať je jeho táta prezident, nebo dráteník, musí mít stejnou příležitost žít plný život. A uplatnit se v něm svými dovednostmi.

Nikdo si nesmí myslet, že je něco víc, nebo něco lepšího než ten druhý. Možná toho má víc v makovici, možná nosí lepší košili. Možná má fortelnější ruce, možná že má větší bicepsy. Ale tohle všechno ho jenom víc zavazuje! Jenom zavazuje k tomu, aby toho udělal víc, tím pro ty menší s menšími bicepsy a horší košili..."

"Jenom že tomuhle můžou věřit a rozumět jenom ti lidé, kteří mají rádi lidi. Mít rád lidi a milovat lidi - to je celé tajemství a recept na štěstí. A platí pro všechny. Pro mě i pro tebe stejně jako pro Staliny, nebo Kenedye, pro celý svět..." uzavíral přehledku vytříbených myšlenek Jan.

"Já myslím, že by se dala dodat ještě jedna zajímavá myšlenka: "Někdy myslím, že jsme udělali velkou chybu, když jsme nechali mluvit o svobodě jenom básníky a táborové řečníky. Básníci nedefinují věci jasně a moc přesně. A už vůbec nedefinují věci táborový řečníci.

O svobodě jsme měli nechat mluvit učitele. Děti by se měly učit o svobodě docela vědecky. Tak jako se učí číst, psát a počítat. A měl by to být povinný předmět, náramně povinný a každíčký den. A vyučovací hodiny jako máku.

A měli jsme je učit, že svoboda není jenom taková láska-páska a vlast-mast. Že to není jenom básnické volání po křídlech. Měli jsme je učit, jaký je rozdíl mezi svobodou a anarchií. Jak svobodu je třeba vždy spojit a spojovat s kázní! Jak každý může dělat kde chce, co chce a jak chce, jen pokud přitom nešlape sousedovi na kuří oka.

Jenže s lidmi je to těžké. Velice těžké! Dovedou si vážit věci plně jenom když je na chvíli ztratili. To platí o svobodě zrovna tak jako o ostatním. Dokud ti někdo nestojí za zády, nepoloží ti revolver mezi lopatky a nediriguje, co máš dělat, musíš říkat a učit, tak opravdu nevíš, jaká je to velká věc, když smíš psát a říkat i učit všemu tomu, čemu bezpečně věříš.."

(ukázka z knížky Miroslava Batíka "Toulky s Janem")

Výsledky hlasování

Federální shromáždění neschválilo zákon o způsobu zániku ČSFR. Potřebný počet hlasů nezískal ani v jedné ze tří částí parlamentu.

Ve Sněmovně lidu, kde bylo k přijetí zákona zapotřebí 90 hlasů, získala vládní předloha od přítomných 146 poslanců pouze 89 hlasů. Proti zákonu hlasovalo 47 poslanců a 10 se jich hlasování zdrželo.

V české části Sněmovny národů získal návrh podporu 42 z přítomných 70 poslanců, 26 hlasovalo proti a dva se hlasování zdrželi. V obou částech Sněmovny národů bylo zapotřebí ke schválení zákona, aby pro něj hlasovalo nejméně po 45 poslancích. Ve slovenské části Sněmovny národů se pro návrh vyslovilo také 42 poslanců z přítomných 70, 19 jich bylo proti, osm se hlasování zdrželo a jeden ho ignoroval.

Podle počítačového záznamu o hlasování nepodpořili návrh ústavního zákona o zániku ČSFR poslanci ze SDL, KDH, Coe, Levého bloku, ČSSD a SPR-RSČ a SNS. Pro zákon hlasovali rovněž čtyři vyloučení poslanci ze SPR-RSČ.

Podle platných zákonů v případě nepřijetí zákonů ani v jedné ze sněmoven nesmí být ve stejné podobě parlamentu předložen nejméně jeden rok.

Policejní prezidium v Bonnu považuje za málo pravděpodobné, že by byla objasněna anonymní hrozba atentátem na Vladimíra Mečiara při jeho cestě z Düsseldorfu do Bonnu. Jak sdělil mluvčí úřadu na dotaz ČSTK, případ se dále vyšetřuje.

Federální vláda připravila návrhy zákonů na zrušení ČSAV, ČSTK, ČST a Čs. rozhlasu, schválila návrh zákona na přenesení pravomoci federace na republiky a potvrdila termín přehrazení Dunaje.

Přemrštěný optimismus ?**Aleš Nebeský**

Relativně poklidný vývoj jednání o rozpuštění státu nemohl trvat věčně. Federální vládou předložený zákon o způsobu zániku ČSFR byl Federálním parlamentem 1. října zamítnut. Hlasovali proti němu, jak se dalo předpokládat - obě komunistické strany, obě sociálně demokratické strany, Liberální sociální unie a Sládkova Republikánská strana.

Politickou hladinu to řádně rozčeřilo. O to více, že pohotový levicový sociální demokrat Miloš Zeman navrhl, aby parlament pověřil vládu zahájením jednání o ustanovení České a Slovenské unie a s pomocí hlasů několika poslanců HZDS jeho návrh prošel. Reakce české vlády byla okamžitá.

"Čelíme již téměř tři roky nepřetržitému slovenskému tlaku na rozbití společného státu, jeho rozpadu velmi upřímně litujeme, ale opakujeme, že nedopustíme přetrvání jeho karikatury v podobě dvojdomku či československé unie, které nám bylo jednáním parlamentu opět vnucováno..." komentoval hlasování v parlamentu premiér Václav Klaus. "V případě, že FS nebude schopno přijmout ústavní zákony, nezbude České národní radě než převzít zodpovědnost," prohlásil Jan Kasal místopředseda ČNR, poslanec Křesťansko demokratické unie - Československé strany lidové, a předseda Občansko demokratické aliance Jan Kalvoda ho podpořil názorem, že deklarace o svrchovanosti České republiky, jejíž přijetí navrhuje KDU-ČSL, je konstruktivní požadavek, kterým by se měla ČNR zabývat.

Také předseda Národní rady slovenské republiky JUDr. Ivan Gasparovič poznamenal, že neschválení zákona o způsobu zániku ČSFR nemá vliv na ústavnost odchodu Slovenské republiky z federace, protože Slovenská republika již platnou ústavu má.

Nedalo se ovšem očekávat, že průběh rozdělení bude přímočarý a bez komplikací. Několik dní před hlasováním v parlamentě pan Mečiar opustil jednání Rady obrany státu, kde vzniknul spor kolem otázky dělení armády. K rozdělení armády, přes předpokladatelné technické potíže, má - podle českého požadavku - dojít k prvnímu lednu. Relokace jednotek jsou již údajně v proudu, spor ale vznikl nad otázkou nerovnoměrně rozmístěného vojenského majetku, za který slovenská

Stručný přehled rubrik

Přemrštěný optimismus	01 - 02
O nedonošených plodech	03
Ústava SR a kontinuita	04
Neveselé vyhlídky	05
Kdo mi ubližuje, toho kopnu	06
Tragická noc	07
Historie stvoření	08 - 09
Historické střepky	10
Zajímavosti z Austrálie	11
Nad dopisy čtenářů	12
Svět motorů	13 - 14
Sport a křižovka	15
Inzerce a služby	16 - 17

strana žádá finanční kompenzaci. Je snadné, na př. "rozpočítat" letadla, potíž ale je, že na Slovensku není dostatek letišť. Slovenská strana tedy požaduje finanční náhradu, na kterou Česká republika nemá prostředky.

Česká reprezentace žádá jasný a jednoduchý klíč dělení všeho majetku - podle počtu obyvatel 2 : 1 podle regionálního principu. Jinak by nepochybně mohlo dojít k nekonečným tancům o kompenzaci na př. za továrny postavené na Slovensku (na př. tam byla přesunuta veškerá výroba hliníku) a za vojenská opevnění v Čechách (na která v souvislosti s otázkou letišť slovenská strana poukazuje), která byla stavěna z federálního rozpočtu. S problémem letišť česká vláda navrhuje kompromis - možnost slovenských základů v Čechách, i když od vypuknutí sporu někteří čeští radikálové navrhuji, aby letadla byla na Slovensko odtransportována a složena někde na louce. Slovenská letiště prý nejsou český problém.

Dokonce i předseda federální vlády Jan Stránský navrhl, aby v případě neřešitelného sporu kolem finančního vyrovnání za různé bunkry a utajované vojenské stavby, vyhodil český stát tyto objekty do povětří.

Jak kdosi moudrý prohlásil : Národnostní dilema jedilematem, protože pro něj neexistuje jasné řešení.

Od té doby došlo ale k dalším jednáním mezi vedením ODS a HZDS, a zástupci obou vlád. Navíc také Federální shromáždění odsouhlasilo kompetenční zákony, které zredukovaly federální vládu na šest ministerstev : financí, zahraničních věcí, obrany, vnitra, hospodářství a ministerstvo kontroly.

Za zmínku snad stojí, že tím splnil pan Mečiar podstatnou část svých volebních slibů. Z české strany se začínají ozývat obavy, že by teď mohl začít další jednání protahovat. Zpomalení rozpadu je v zájmu slovenské republiky, oproti tomu, co pro českou stranu by znamenalo růst hospodářských ztrát.

Zatím tedy pokračuje jednání o dělení federálního majetku, vytvoření

celní unie, řešení měnové otázky, společného trhu a smlouvách, které mají po prvním lednu upravit vztahy mezi republikami. Jednání slovenské vlády naznačuje, že by dala přednost pomalejšímu postupu a užší vazbě v oblasti obrany a financí - tak zv. "samostatnost s pojišťovnou", jak nelaskavě, ale ne zcela bez důvodu, tomu někteří čeští komentátoři říkají.

Je jistě možné snést celou řadu důvodů, proč by měl společný stát zůstat zachován. Jistě ale není pouhá náhoda, že v Čechách proti dohodám Českých a Slovenských vládnoucích stran nejvíce protestují lidé, kteří byli, či jsou spojeni s komunistickým hnutím. Nedávné odmítnutí zákona o dělení republiky bylo jen dalším důkazem nezbytnosti rozdělení státu. Prokázalo schopnost levice na federální úrovni blokovat jakýkoliv zákon a sabotovat řízení státu. Je tedy pochopitelné, proč si levice zachování federace přeje, uchovala by si tím i moc ovlivňovat zpomalování chodu reformu a politické rozhodování.

Nejedná se jen o Komunistickou stranu Čech a Moravy a silné levicovou část sociální demokracie, ale také o Levicovou alternativu sdružující i protidemokratickou levici a anarchisty. K nim se přidružuje, samozřejmě, i většina levicově-fašistických Sládkových Republikánů.

Ve své opozici proti dohodám je ale vůbec nezajímá, že jde především o to, aby nevyhnutelné dělení proběhlo bez velkých ztrát pro oba národy a aby k němu došlo bez násilí a zbytečného prolévání krve, jehož nebezpečí se protahováním rozpadu státu zvětšuje. Z toho hlediska je chování levice obzvláště pozoruhodné, i když vůbec ne překvapující.

V rozpadu společného státu tedy nejde jen, a nebo především, o spor dvou národů a kultur. Jde o demokracii, byť i možná - bohužel - třeba jen pro jeden z obou národů. Adam Michnik před časem prohlásil, že po komunismu v nově se rodících demokraciích nejde o spor pravice a levice, jde o zápas sil existujících v obou táborech, zápas sil směřujících buď ku společenství otevřenému, nebo uzavřenému.

vřenému.

Nezbývá, než doufat, že zápas o otevřenou společnost bude vyhrán jak v České, tak i ve Slovenské republice - o Polské, Maďarské, Rumunské a Bulharské ani nemluvě. Nikde to není lehké. Snad nejlépe to vyjádřil Václav Havel, jak doufám příští prezident České republiky, potom co byl požádán, aby řekl něco povzbuzujícího : "... všichni naši občané by se měli připravit na to, že budeme prožívat velmi horké chvíle. Bude velký zmatek. Ale nakonec to všechno dobře dopadne. Za rok, za dva, možná už za tři budeme normální demokratickou zemí. Tak bych raději přeskočil tu dobu, co nás čeká a už byl v tom prosperujícím demokratickém státě..."

Lze jen doufat, že to není přemrštěný optimismus.

CANOPUS BOOKS upozorňuje, že má na skladě knihy českého mystika Květoslava Minařika (1908 - 1974)

"Přímá stezka"

(mystická praxe k poznání skutečnosti)

"Beseda bohů"

(psychologie skutečnosti)

"Joga v životě současného člověka"

"Cesta k dokonalosti"

(praktická psychologie)

"Světlo géníů"

Cena za jeden výtisk \$ 15.-

Možno zaslati i na ukázk.

CANOPUS BOOKS

G. P. O. BOX 837 G

MELBOURNE, VIC. 3001

Veškeré služby spojené se správou či prodejem vašeho majetku v Československu zajistí absolutně spolehlivě pražská firma

RECOREAL

Fax / telefon : 0011 42 2 73 17 59

Reference v Sydney poskytnete :

George Mottle (02) 997 39 63

O nedonošených plodech

Karel Wendt

Během dvouměsíční návštěvy Prahy jsem si koupil na Staroměstském náměstí dvě kompaktní desky, nazvané "Terezín: hudba 1941-44". Myslel jsem si, že kupuji hudební kuriozitu. Místo toho jsem si vezl do zámoří netušenou krásu a z ní pramenící hluboký smutek. Krása a smutek je možná nesourodá, v tomto případě plně oprávněná kombinace.

Plánovaný průzkumný poslech jedenáctiminutové klavírní sonáty se rozrostl v dvouhodinový, naprosto neočekávaný, hudební zážitek. Smutek a slzy se dostavily s vědomím, že ta krásu, kterou jsem právě slyšel poprvé, byla jenom začátkem, příslibem, embriem, nedonošeným plodem, kterému nebylo dovoleno dozrát. Její, pro mne neznámí tvůrci Gideon Klein, Viktor Ullman, Hans Krása a Pavel Haas skončili v plynových komorách Třetí říše a s nimi všechno to nedonošené, co ještě nemělo čas dozrát.

Vím dobře, kdo provedl potrat. Známe jejich obličej. Někteří z nás si pamatují jejich hlasy i řev davu, který jim k tomu tleskal. Kolik asi bylo těch Kleinů, Ullmanů, Krásů a Haasů? Kolik nenapsaných literárních děl (kolik Poláčků?), kolik nenamalovaných obrazů a nevytesaných soch, kolik nezplozených sonát, symfonií, oper?

Z krásy vzešel smutek a ze smutku děs, děs z nenapravitelné ničivosti lidské tuposti, protože tady nešlo o ničení tělesných schránek, které jsou nakonec stejně dočasné. Šlo o zničení hodnot, které mohly být věčné. Místo toho vylétly kominem peci a rozplynuly se v nic ("Jawohl mein Führer") za potlesku davů.

Od zničení k ničení...

Přede mnou leží noviny. Titulek hlásá: "Havel rezignoval. Slováci odhlasovali opuštění státu." (Sunday Age, Melbourne 19.7.92) Vedle fotografie, na ní dýka v kamenné ruce sochy míří proti prezidentské vlajce na Hradčanech. O něco níže říká text: "Dav před parlamentem v Bratislavě jásal během hlasování... (Jenom 24 hlasů proti. Stateční

lidé...)

Nesourodé téma? Zvláštní asociace? Co má zničení uměleckých hodnot společného s rezignací prezidenta malé země ve středu Evropy, co má co dělat s rozdělením státu? Možná, že přece něco. V obou případech totiž došlo ke zničení něčeho hodnotného. V obou případech k němu došlo bez nejmenší špetky inteligence a za jásotu davů...

"Juden raus" a "Dosti bolo Havla"... Dva výkřiky různých dob z různých kolektivních hrdel - jedna trpasličí mentalita. A není náhodou, že se s druhým z těch výkřiků už pomalu začíná mísit ten první.

Odmítnutí Havla znamenalo víc než nezvolení politika, více dokonce než "pouhé" rozbití státu. Znamenalo popření hodnot, které zosobňoval, protože je brilantně formuloval a důsledně žil. Tyto hodnoty, prochnuté myšlenkou snášenlivosti liberálního humanismu, tak jak jej pojímal jeho předchůdce T. G. Masaryk, snažil se vdechnout společnému demokratickému státu Čechů a Slováků. "Iracionalita malicherného nacionalismu", jak to tady nazval v úvodníku časopis "The Australian" (27.7.92), tomu snažení zakroutila krkem. A v tom tedy smyslu se i tyto hodnoty, podobné jako ty terezínské, staly (alespoň v lůně společného státu) nedonošeným plodem.

Nedonošené a pouze tušené hodnoty terezínských umělců skončily v plynových komorách jiného "malicherného nacionalismu" a nikdy už nedostaly jinou příležitost. Ty Havlovy, které by měly být hodnotami všech slušných a civilizovaných lidí, se ji, doufejme, dočkají v demokracii očištěného Českého státu. Jestli ne, pak si ji prostě nezasloužíme.

Eastern Europe Travel Bureau

5th Floor 75 King St.

Sydney 2000

nabízí

"FLY TOP AIRLINES"

ze Sydney do Evropy

Lufthansa od \$ 1.615.

KLM od \$ 1.560,-

Výhodné ceny pro vaše příbuzné z

Československa už od \$ 1.850,-

Informace vám česky poskytné

Barbora - (02) 262 1144

Návrh ústavy ČR dokončen

Návrh paragrafovaného znění ústavy dokončila v posledním říjovém týdnu vládní komise za přítomnosti dalších expertů. Ke změnám oproti původně diskutovanému návrhu došlo mimo jiné v systému soudů, který komise doporučuje čtyřstupňový, soudy okresní, krajské, vrchní a Nejvyšší soud. Předpokládaný počet senátorů se snížil ze sta na osmdesát. Senát by měl mít právo vyžádat si k projednání jakýkoliv zákon, povinně se musí zabývat zákony ústavními. K jejich přijetí by měla být potřebná nadpoloviční většina všech poslanců v obou parlamentních komorách. Prezident má podle návrhu právo vracet zákony do parlamentu, aniž by k tomu potřeboval vyjádření premiéra. Naopak, bez jeho souhlasu nemůže vyhlásit amnestii. V otázce územněsprávního členění trvá komise na obecném vymezení "vyšších samosprávních celků" s tím, že země mohou být zřízeny, či zrušeny jedině zákonem. Některá ustanovení z Listiny základních práv a svobod komise převedla do první hlavy ústavy. Jako celek ji však do ústavy nevčlenila. Nyní se k návrhu vyjádří vláda a poté bude předán do ČNR k projednání ve výběrech. V platnost by měla nová ústava vstoupit 1. 1. 1993

Mladá fronta 26.10.92

Ústava Slovenské republiky a kontinuita.

Václav Pavlíček

*V důsledku přijetí
Ústavy SR přechází
na území Čech,
Moravy a části Slezska
i kontinuita
Československé republiky
vzniklé v roce 1918.*

Účinnosti své ústavy se Slovenská republika přestala považovat za součást společného (federálního) státu. Ústava Slovenské republiky je ústavou plně suverénního státu a suverenitu ČSFR neuznává.

Jaké plynou z této skutečnosti důsledky? Možnosti je, že federální orgány a orgány České republiky vezmou zmíněné ústavní poměry na vědomí a budou podle toho postupovat.

Někteří čelní představitelé orgánů ČR (s výjimkou zejména V. Klause) určitým způsobem vyjádřili své stanovisko přítomnosti při tomto ústavním aktu SR. Z přijetí ústavy SR vyplývá, že stát vzniklý podle saintgermainské smlouvy tak, že "národy Čech, Moravy a části Slezska, jakož i národ Slovenska z vlastní vůle rozhodly se spojití a že se skutečně spojily trvalým spolkem za tím účelem, aby vytvořily jednotný, svrchovaný a samostatný stát s názvem Československá republika..." se zmenšil o národ Slovenska, právě tak, jako již dříve se "zmenšil" o národ jihokarpatských Rusínů, který se tehdy připojil k tomuto spolku.

Touto smlouvou bylo dovršeno mezinárodní uznání Československa. Právní koninuita Československa trvala i po vzniku Slovenského státu, byť jej některé státy uznaly. Znamená to, že v důsledku přijetí ústavy SR přechází na toto území "Čech, Moravy a části Slezska" i kontinuita Československé republiky vzniklé v roce 1918. To nikterak nebrání tomu, aby SR na základě této ústavy a předchozí Deklarace svrchovanosti se přihlásila k právům i závazkům společného státu, od něhož se odtrhla.

Bylo by třeba zvážit, jakou formou by měly být tyto ústavní skutečnosti spojené s přijetím ústavy SR uznány. U

slovenských činitelů federálních orgánů je tato skutečnost o to složitější, že se musí rozhodnout, zda uznávají právní řád federace, jak slibovaly, nebo ústavu SR.

Je přirozeně možné, aby orgány zbytku Československa jednaly o uzavření jakéhokoliv svazku se Slovenskou republikou, i když možnosti dané ústavou Slovenské republiky jsou omezené. Prezident SR sice podle čl. 102 písm. a) dojednává mezinárodní smlouvy, ale podle čl. 105 pokud by výsledkem takové smlouvy bylo omezení svrchovanosti (a k tomu zpravidla dochází např. i při dohodách v rámci Evropského společenství) to pro něho může znamenat odvolání z funkce. Takový institut je ostatně v ústavní praxi značně neobvyklý. Ústava SR vylučuje možnost uzavřít federální svazek, neboť podle čl. 7 nelze právo vystoupit ze státního svazku omezit. Federace je však právě založena na trvalosti takového svazku.

Pro posouzení reálnosti státního svazku budou mít rozhodující význam zřetele geopolitické, společné mezinárodní politické zájmy a možná shodná zahraniční politika. Patří k ní především respektování systému smluv uzavřených po 1. a 2. světové válce. Jde o vztahy vůči Německu i vůči spojeneckým zemím z tehdejší doby, které zajišťovaly mezinárodní stabilitu a bezpečnost Československa. K tomu přistupují závazky z Helsinského procesu, které mají shodný cíl.

Nedávné prohlášení V. Mečiara požadující revizi uzavřené československo-německé smlouvy je obecně chápáno jako projev snahy o další eskalaci destabilizace vedoucí ke zpochybnění všech dosavadních smluvních závazků a nemůže skýtat v tomto směru jakoukoliv záruku či jistotu. Na hranicích naší republiky by se zřejmě měl zastavit destabilizující trend z východu a jihu Evropy. Hráží proti tomuto trendu by mělo být i uznání konituity státu vzniklého v roce 1918.

Tato úvaha nic nemění na mém přesvědčení, že by bylo lepší, kdyby celé Československo takovou roli sehrálo ve svém zájmu i v zájmu celé Evropy. Velký vliv na to má i zodpovědnost politiků. Zatím se nezdá, že by si ji všichni v obnovené demokracii dostatečně uvědomovali. Pojetí ústavy Slovenské

republiky ovšem vylučuje současnou existenci zákonů společného státu a předpisu této ústavy.

Autor je profesorem ústavního práva a státovědy na právnické fakultě Univerzity Karlovy.

Břemeno Gabčíkova

V Bruselu musel náměstek ministra zahraničí ČSFR Z. Pírek hájit dnes již reálně neexistující zájmy federace ve sporu s Maďarskem o dokončování vodního díla Gabčíkovo. Komise Evropského společenství, která chce být prostředníkem, jednání přerušila, protože nebylo splněna její základní podmínka, zastavení prací po dobu jednání. Neúspěšná maďarská vláda se bude soudit s neexistujícím státem u Mezinárodního dvora v Haagu.

Na návštěvě nejlidnatější a hospodářsky nejsilnější německé spolkové země Severní Porýní-Západní Falc byl český ministr zahraničních vztahů J. Zieleniec. Byl přijat i spolkovým ministrem zahraničních věcí K. Kinkellem (CDU), který mu sdělil, že spolková vláda považuje ČR spoluzodpovědnou za vývoj napětí kolem Gabčíkova. Kinkelův příkrý soud a následná výhrůžka, že se ČR může dostat do izolace, je výrazem malé váhy celé československé polistopadové diplomacie. Navíc maďarská lobby je, přes vnitřní nestabilitu v západní Evropě velmi silná.

Opravy karoserie, nový lak, vnější i vnitřní úpravy, odstranění rezu, všechny modely a druhy aut,

NEW AGAIN

PTY LTD.

BODY REPAIRS

7 B PERAK ST. MONA VALE

tel. : 99 2595

NEVESELÉ VYHLÍDKY

Polsko, Maďarsko a Československo vydaly memorandum, v němž žádají Evropské společenství, aby jasně vyslovilo své stanovisko k termínu plnění jejich členství v této organizaci. Memorandum vyjadřuje očekávání vlád, že edimburský summit ES přinese jasnou deklaraci určující základní princip, rámec a časovou perspektivu přijetí zemí do ES. A právě tato perspektiva se zdá být pořádným kamenem úrazu. Již na začátku října ministři zahraničí ES sdělili, že Společenství nemůže nebidnout žádný konkrétní plán připojení k ES, a navíc se země trojky nedočkaly ani žádných solidnějších příslibů obchodních ústupků. Vypadá to, že Společenství má svých problémů nad hlavu. Ve stínu potíží s maastrichtskou dohodou zatím zřejmě nemají značně chudé země trojky (ve srovnání s ostatními žadateli o přijetí) příliš velkou šanci ani na projednávání své žádosti. Přidáme-li k tomu stále se množící pochyby o vyhlídkách východoevropských ekonomik a nové a nové překážky pro vstup nejen do ES, ale i do NATO, těžko můžeme očekávat, že ES začne projednávat žádost v roce 1996, což by umožnilo přijetí do konce století.

(Metropolitan)

THE SEWING MACHINE MAN

opravy a prodej nových i starších
šicích strojů a "overloků",
domácích i průmyslových

Naše firma poskytuje servis pro
západní Sydney od Parramatty po
Mount Victoria v Blue Mountains

JIRÍ ŠVEHLA

23 Bunbinla Ave

Mount Riverview 2774

tel : (047) 39 14 70

Škutiny různé role aneb mnoho tváří jednoho humoristy

Pod tímto názvem jsem dostala článek věnovaný Vladimíru Škutinovi, spisovateli, politickému vězni a redaktoru exilového časopisu Reportér. Je v něm označován za agenta StB.

Článek mi poslal čtenář AL, který se ale nepodepsal, nechápu proč. Pokud věří tomu, co mi nabízí k otisknutí, není důvodu se nepodepsat.

Nevím, kdo je pan Lubor Kohout, který článek napsal a moc by mi nezajímalo odkud má informace o Škutinově práskáčství. Stejně jako u všech dalších podobných obvinění mě chybi jména těch, které udal a kterým ublížil. Jeho snaha o obranu je nazvána lži. On lze když označuje jako skutečné agenty ty, kteří, jak říká autor "jeho hru prokoukl".

Proč mám věřit, že Škutina lže a ti, co ho obviňují mluví pravdu, když mě nikdo z nich fakticky o své pravdě nepřesvědčil.

Shodou okolností a náhod jsem Vladimíra Škutinu znala z doby, kdy se prý měl stát agentem. V roce 1974, po návratu z vězení, kdy nemohl nikde dostat práci, zametal tenisové kurty v Motole, kde můj syn hrál. Jeho zdravotní stav v té době byl velmi špatný. Rozkopané ledviny od výsledků a podobné věci asi nikomu nepřidají. Právě proto se mi nezdá, že by právě on začal s těmi, kteří ho mučili spolupracovat a tak čile, jak popisuje autor.

Také se mi nezdá, že by tolik stál o práci, pro něj nezvyklou a obtížnou, kdyby skutečně nepotřeboval peníze na obživu. Podle pana Kohouta je nepotřeboval, protože za své jidášství dostával zapláceno. Dokonce se ví přesná suma za každou zprávu. Suma se zná, ale jméno toho, koho udal, ani jedno jméno známé není, nebo alespoň je pan Kohout neotiskl.

A právě tohle se mi zdá více než podivné. Protože možná, že kdyby se uveřejnila skutečná jména těch, kteří byli policii udáni, mohlo by se právě jejich prostřednictvím zjistit, že pravda je jiná a tak je jistější jenom plivat oheň a siru.

J.H.

POZVÁNKA

SOKOL SYDNEY

7. 11. 92 v sobotu

"Rozloučení se Šamotkou"

Poslední vystoupení populární skupiny
v Austrálii.

Začátek ve 20.00

Večere se podává od 18.30

Vstupné : \$ 10 - pen. \$ 8

Rezervace vstupenek :

Marcela Vacková : 99 25 95 přes den

972 1387 večer

Jiří Jelinek : 52 98457

5. 12. 92 v sobotu

"Mikulášská zábava"

Začátek ve 20.00

Vstupné : \$ 6 - \$ 3-

COUNTRY CLUB

14. 11. 92 v sobotu

"Slovácká veselice"

Hraje Eucalyptus Vojty Ciny

Začátek : 20.00

Vstupné : \$ 6.- \$ 4.-

22. 11. 92 v neděli

"Country and Western Festival"

Hraje kapela M. Šimkové ml.

Začátek : 14 hod odpol.

Vstupné : \$ 4.- děti vstup volný

6. 12. 92 v neděli

"Mikulášská nadílka pro děti"

Hraje Klubová kapela

Čert a Mikuláš přítomni !!

Na všechny akce vás srdečně zve
vedení

Sokola i Country Clubu

Kdo mi ubližuje, toho kopnu.

B. Maslín

Když někdo ublíží malému dítěti, které se nedávno naučilo chodit a ještě neumí pořádně mluvit, může sklidit kopanec. Bývá to symbolické kopnutí, které člověk ani nepocítí, ale je to protest bezbranného proti všemocným dospělým. Kopnutí není ovšem výsadou toliko bezbranných dětí. Filmové veselohry často užívají legrační situace, kdy dospělí se brání kopnutím do auta, do psacího stolu či do zdi domu, prostě do všeho co patří těm, kdo jim ublížili. V lidech to asi zůstalo od dětství a je to v nich. Občanu státu, kde politici se chovají jako vše-vědoucí poručníci nezbyývá, než se bránit proti násilí svým způsobem. I ve svobodném a demokratickém státě jakým je Austrálie, nestojí totiž právo vždy na straně utiskovaného, ale spíše na straně toho, kdo si může dovolit zaplatit právníky a soudní výlohy, které mnohdy dovrší částku několika miliónů dolarů. Přijde na to, kdo se soudí a hlavně proti komu se soudí. Soudní pře proti vládě nemá naději na úspěch již proto, že taková vláda může zaplatit jakýkoli obnos a pány ministry a poslance to nestojí ani haléř. Za jejich hříchy platí národ ve formě daní. Ten, kdo soudní pře proti vládě či jiné silné organizaci, která má vládu v hrsti prohrál, je na mizině i kdyby byl stokrát v právu. Spravedlnosti je učiněno zadost. Občan má právo prokázat, že mu bylo ublíženo a nikdo ho za to u výsledku nezmlátí. To, že neměl dost peněz na to, aby své právo využil a krivdu prokázal, to již není podstatné. Nezbyývá než toho kdo mu ublížil prostě ze zoufalství kopnout.

Osmašedesátiletý učitel z pohraničního města v Novém Jižním Walesu zřejmě neměl v úmyslu někomu ublížit, když se rozhodl dát rozmazleným federálním politikům najevo, že nejsou nezranitelní. Tohoto muže zatím nikdo neviní, že by byl příslušníkem nějaké bláznivé náboženské sekty nebo členem rozvědky, která se dozvěděla že v parlamentu je někdo, kdo je podobný někomu, koho hledají. V jeho věku se nedá ani od něho očekávat, že by chodil po světě s naušnicí a zavíracím špendlíkem v nose

a páchal nepředložené skutky jen tak, v omarném opojení. Pan Clifton Moss z kdysi živého hornického městečka Broken Hillu, poznamenaného ziskuchtivou politikou akciové společnosti Broken Hill Propriety (BHP), si 12. října zajel ve svém terenním voze do hlavního města Canberra. Po desáté hodině dopoledni zaparkoval na vymezeném parkovišti a zamíchal se do davu zvědavých turistů, aby si mohl z blízka prohlédnout hlavní vchod a odhadnout situaci. Potom se vrátil ke svému vozu, nastartoval motor a s přesností, kterou by mu mohli filmoví imitátoři takových výkonů a filmové hvězdy v Hollywoodu závidět, se rozjel ke hlavnímu vchodu. Jeho terenní vůz projel na vlas mezi betonovým sloupovým před vchodem a aniž by se dotkl mohutných pilířů, prolétl zasklenými dveřmi do vstupní haly parlamentu, kde se v tu samou dobu pohybovalo asi 150 turistů, hlavně děti. V nastalém zmatku někteří lidé křičeli leknutím a strachy co bude následovat, zatímco jiní se chechtali v domněni, že jde o vtipnou turistickou atrakci, protože řidič vozu dokázal projet davem aniž by někoho ohrozil. Pan Clifton Moss byl zřejmě připraven i na případné nedorozumění se strážemi a měl vedle sebe na sedadle naládanou brokovnici s uříznutou hlavní, aby se mu v omezeném prostoru auta lépe manévrovalo. Když však nenarazil na žádný odpor, vyhledal strážce a zbraň jim klidně odevzdal. Dokázal co chtěl a byl spokojen. Spokojena byla i firma, která si hbitě naučovala \$ 20.000 za opravu hlavních dveří, ale parlamentním politikům se vytratila barva z jejich tváří. Uvědomili si, že nejsou za dveřmi parlamentu tak bezpeční jak si mysleli. Příště by to nemuselo být jen symbolické kopnutí bezbranného, ale pořádný kopanec od nějaké zločinecké organizace. Pánové kteří jsou zde odpovědní za bezpečnost - aby nepřišli o lehké živobytí - nyní prohlašují, že ozbrojení strážcové australského parlamentu si od nynějška budou muset svoji mzdou vysloužit. Zatím byl zamezen přístup dvoustopých vozidel k budově, což vyvolalo demonstraci tělesné postížených, neboť prý v kolečkových židlích se nemohou dostat do budovy. Organizátoři asi příliš nestudovali klasickou literaturu, protože by se ve Švejkovi dočetli, že stačí zvolat "Vzhůru na

Bělehrad!" A již by tu byla nějaká dobroti-vá bohatá paní se šlechtickým titulem a košem plným dobrot "Papat, bumbat, kúžit, cucat!" A jak demonstrantům chutná. Jistě se všichni brzy uzdraví a jít do opravdové demonstrace v Melbourne, kde se naučit válet po zemi, řvát a kopat!

Podle zpráv z tisku se pan Moss bude muset podrobit psychiatrickému vyšetření, protože bude asi nenormální. Opilec je v davu střízlivých lidí dozajista nenormální, ale zrovna tak je střízlivý člověk ve společnosti opilých pokládán za nenormálního jenom proto, že mezi ně svým chováním nepatří.

Stalo se nejednou, že horda mužů s chováním dobrodruhů v policejních uniformách roztřískala dveř domů, bytu a nebo hotelového pokoje za kterými žili poctiví lidé jenom proto, že se dopustili "upřímné chyby" a spletli si adresu. Dosud se však veřejnost nedozvěděla, že by byl pan policejní komisař a hlavní právník, který vydal k takovému nájezdu příkaz, byl podroben psychiatrickému vyšetření. Stejně tak nebylo Australanům dopřáno se dočíst, že tým pomýlených policistů byl autobusem dopraven do nejbližšího blázince, kde jim byly podle osvědčené vojenské metody vypumpovány žaludky a každý dostal pořádný krystýr, který by ho přivedl zpět ke smyslům.

Podle chování pana Mosse by člověk řekl, že si adresu nespletl a vjel do dveří, za kterými se domníval, se nachází něco špatného. Ani jeden z poslanců a ministrů zatím neprohlásil, že by bylo třeba jednat ne ve svůj vlastní prospěch, ale ve prospěch národa tak, aby nikomu nebylo uškoděno a aby se slabší nemuseli bránit proti násilí kopnutím. To se zřejmě k tomuto případu nevztahuje, protože jinak by to jistě všichni členové parlamentu bez výjimky učinili.

NEZAPOMÍNÁME

Tragická noc

ing František Šedivý

Stalo se to z jara 1962. Obyvatelé koncentračního tábora Bytiz, vybudovaného v roce 1953 na severním svahu jednoho z hřebenů Brd, ulehli k zasluženému spánku. Téma rozhovoru, který se večer rozléhal světnicemi nasvědčovalo tomu, že existence tábora je ohrožena. Již několik týdnů slyšeli v noci a v pozdním odpolední praskání skály. Staří političti vězni, kteří zde pracovali od založení tábora, vyprávěli, jak vysoko bylo první patro vytěžováno. Uranová ruda se dobývala až do míst, kde končila skála a přibýval sypký materiál. Prázdné prostory se měly podle horního zákona zakládat, tj. vyplňovat materiálem, aby nedošlo k sesuvu. To se však nestalo. Sovětští experti se snažili co nejvíce vytěžít při co nejmenších nákladech. Čas však i zde vykonával své.

Tábor osídlený až do amnestie 1960 výlučně politickými vězni stál tedy celou dobu existence na ohroženém místě. Bylo v něm soustředěno až dva tisíce pět set vězňů. V době, k níž se vize tato událost, jich zde pracovalo asi 150 t.j. ti, kteří na první politickou amnestii v roce 1960 nebyli propuštěni. Zbytek do počtu 2000 představovali vězni odsouzení za různé delikty, někdy opravdu kriminálního charakteru. Časté byly i rozsudky ze msty, závisti či jiných nízkých pohnutek. Političti vězni si však i v tomto prostředí zachovali svůj vysoký standart, svoji osobitost, za což byli některými dozorcí nenáviděni a pronásledováni. V té době byli ubytováni na několika světnicích baráku "B" a "C", vzdálených 20 až 30 metrů od táborové kuchyně a hlavního nástupiště nad ní.

Chladná, nezapomenutelná noc z pátku na sobotu 1. dubna. Teploměr klesl opět pod nulu a na vyvýšenině nad táborem vál ostrý vítr. Tábor spal. Bděly jen noční služby na barácích. O půlnoci se změnila služba v kuchyni. Tři kuchaře z odpolední směny střídali dva ze směny ranní, aby připravovali snídani na pátku hodinu. Kuchaři bydleli v malém dřevěném baráčku, asi 15 metrů od zadního vchodu do kuchyně.

V okamžiku, kdy dva příchozí překročili práh kuchyně, ozval se rachot a po něm dunivý otřes, ve kterém se praskot lámajícího se dřeva rozplynul. Odcházející muži se ohlédlí, ale spatřili pouze jednoho z dvou nešťastníků, jak se rukama nad hlavou snaží čehosi zachytit nebo kryt hlavu před padajícím trámovím. Pak vše zhaslo. Půda pod nohama těch tří se zachvěla, ale stačili se ještě vyšplhat po stěně kráteru, který se za nimi vytvořil a zachytit se zábradlí domku ve kterém bydleli. Ten zapraskal a mírně se naklonil nad kráter. To již strážní z věži začali vystřelovat rakety, které osvitily celé prostranství. Hlučné divadlo, které se objevilo před zraky těch tří a zraky několika politických vězňů, vyběhnuvších z baráku "B" a "C", se navždy vrylo do jejich paměti... Na místě, kde stávala kuchyně, zel kráter o průměru 80 metrů. Z něj stoupal oblak prachu a páry. V propasti zmizela nejen kuchyně, ale i celé hlavní nástupiště a část nástupiště mezi dolní a horní bránou. Konec baráku "E" visel nad okrajem.

Strážných se zmocnila panika. Ostré světlo služebních svítilen krájelo tmu. Pak se ozval agregát nouzového osvětlení a světla se pomalu rozblikala. Střední část tábora však zůstala bez proudu.

Půl hodiny po katastrofě se dostavil náčelník tábora a nařídil okamžitou evakuaci ohrožených baráků a posléze i celého tábora na závod. Zadními dveřmi baráků se začaly trousit postavy s ranci na zádech, směřující ke zděné budově závodu. Poslední odcházeli staří političti vězni. Ti jedni zůstali klidní. Snad věřili v zázračnou moc nedaleké Svaté hory, která je dosud chránila a pomáhala, aby přežili. Vždyť na místech, která se propadla, stávalo o nedělích 1200 až 1400 vězňů při sčítacích nástupech třikrát denně jednu hodinu, někdy i déle. Ve všední den jich bývalo o něco méně. Ti všichni by bývali zmizeli v kráteru, kdyby ke katastrofě došlo v době nástupu.

Sklepení závodu se brzy naplnilo a nebylo již ani místočka. Na koksu posedaly klimající postavy opřené o "všechny svoje věci" t.j. uzal s dekami, kartáčkem na zuby, mýdlem a někdy trochou tabáku či povolenými drob-

nostmi. Tak uplynul zbytek noci. Ráno přikázal náčelník tábora sčítací nástup, aby zjistil kolik lidí vlastně zahynulo. Po dvouhodinovém sčítání a dohadování, kdy vězni již sotva stáli únavou a nevyspáním na nohách, tento pokus vzdal. Kolem desáté hodiny byl přivezen chléb z vojenských zásob a po poledni přijeli vojáci s polními kuchyněmi. K večeru byli vězňové nastěhováni zpět do zbytku tábora, do baráků méně ohrožených. Na světnicích určených pro 14 lidí se jich tísnilo po vystěhování stolu kolem 40. Chodby byly nacpány palandami.

Unavení a prokřehlí ulehali na sražené palandy většinou po pěti na dvou lůžkách. Tak se končil tragický den 1. dubna 1962.

VÝZVA

Znáte, či jste znali muže na uvedené fotografii? Fotografie je dvacet let stará.

"Tati, pokud uvidíš tuhle výzvu ozvi se mi, prosím. Mám tě rád a potřebuji tě."

Jmenuji se David Ryznar, mám bratra a čtyři sestry. Naše matka zemřela v roce 1966 a já jsem svého otce od této doby neviděl. Jeho jméno je Horymir Ryznar, narozen 19. 3. 1930. Do Austrálie přišel kolem padesátých let. Jeho bratr žije v Československu a rovněž o něm už 40 let nemá žádné zprávy.

Pokud mi můžete pomoci a máte nějaké informace o mém otci, prosím zavolejte mi, nebo napište.

David Ryznar

7 Jacobs Place

Bligh Park 2756

phone : (045) 77 5452

Historie stvoření

Konflikt mezi náboženským a vědeckým výkladem stvoření světa je tím příslovečným "tenkým ledem", po kterém se pohybují extremisté obou táborů už od doby Kopernika. Jejich souboj pokračoval a vyostřil se ve chvíli, kdy Charles Darwin označil náhodnou mutaci a přirozený výběr ze skutečné tvůrce lidského života. Tvrdý boj proti darwinismu vedli zejména v USA, v těch Spojených státech amerických, kde dnes působí desítky organizací jako fórum výměny názorů na náboženské a vědecké perspektivy. Z těchto diskusí vychází i následující článek.

Je to prvotní záhada, která fascinovala lidskou představivost od nejrannějších dob. Kdo jsme? Odkud přicházíme? Co je našim osudem? Příběh stvoření - at už ho vykládají starověké mýty a nebo teorie moderních fyziků a biologů - je příběhem toho, co to znamená být člověkem. Je to příběh, o který se věda a víra bíjí celá staletí. Od doby Kopernika, který změnil církevní pohled na Zemi jako střed Vesmíru, a Charlese Darwina, který označil náhodnou mutaci a přirozený výběr za skutečného tvůrce lidského života, je biblický názor, že "na počátku Bůh stvořil nebe a Zemi" pod neustálým tlakem moderního západního myšlení.

Díky dominanci Darwinovy teorie - lidské bytosti se vyvinuly za milióny roků z nižších forem života - mají teologičti a náboženští vůdci relativně malý prostor na vytvoření fundamentální doktriny pro svoji víru. Všechny tři hlavní západní náboženství - křesťanství, judaismus a islám - učí, že vesmír je dílem božského tvůrce, který určil lidstvo zvláštní místo. Tento názor sdílí dnes většina Američanů. Podle posledního průzkumu Gallupova ústavu takřka polovina Američanů bere biblický výklad skoro doslova, zatím co ostatní věří, že Bůh hraje ve vesmíru přinejmenším nějakou tvořivou úlohu.

Konflikt mezi náboženským a vědeckým výkladem stvoření má za sebou stoleté dědictví podezřívání a trpkosti. Moderní diskuse se měnily na zápas mezi extremisty na obou stranách. Náboženští fundamentalisté považují evoluci za dílo Satana a ateističtí naturalisté ji zase považují za jediné okno do reality a pokoušejí se zdiskreditovat náboženskou víru.

Přitom se zdá, že je nevyhnutelné nutné vybudovat most, který by překlenul propast mezi vírou a vědou. Zatím co někteří vědci tvrdí, že konvergence obou je možná, jsou jiní, kteří jsou přesvědčeni o její beznadějnosti. Tím ale začíná pomalu vznikat tvořivý dialog. S rostoucí pravidelností se začínají objevovat články a knihy vědců a teologů o možnostech sblížení jejich stanovisek. Objevují se nové organizace, které řídí svoji činnost právě na sblížení vědy a náboženství. Celkem sedmdesát dva organizací, převážně ze Spojených států, vytváří forum výměny náboženských a vědeckých perspektiv. Sám papež Jan

Pavel II. prohlásil v roce 1988, že věda "může očistit víru od chyb a pověr", zatím víra může "očistit vědu od modloslužebnictví a falešného absolutizování".

Přestože víra a věda mají mezi sebou dlouholetý konflikt, nebyly vždy ve sporu. Raná západní věda vycházela z náboženských impulsů - šlo o pochopení Boha a jeho vztahu k člověku. Biblický obraz stvoření světa spolehlivým Bohem byl popudem k vědeckému bádání. Vesmír "dostal smysl", neboť byl kontrolován Nejvyšší inteligencí, která umožnila matematickou deskripci.

Začalo to Kopernikem

Až do 15. století nezaznamenáváme mezi vědou a náboženstvím vážný rozpor. Byl to astronom Mikuláš Koperník (1473-1543), kanovník lokálního kostela, který přišel s myšlenkou, že Země nespočívá nehybně uprostřed kosmu, ale že obíhá okolo Slunce. Koperník dostal z možných náboženských následků svého objevu strach a tak své výsledky vydal anonymně. Až na smrtelné posteli se odvážil připojit své jméno k ohromnému objevu. Byl to italský astronom Galileo Galilei (1564-1642), vycházející z Kopernikovi práce, který začal v 17. století hlasit myšlenku nezávislosti vědeckého bádání na náboženských autoritách. Církev odpověděla tím, že Galileovi uložila domácí vězení a zakázala mu hovořit a psát o tom, že se Země otáčí kolem Slunce.

Až v 18. století osvícenečtí myslitelé nastolili myšlenku, že lidský rozum a vědecký empirismus jsou lepší vybavení na to, aby byla vysvětlena existence člověka, než náboženská víra. O století později uveřejnil Charles Darwin, dlouholetý člen anglikánské církve, svoje dílo "O původu druhů", kde vysvětlil teorii evoluce.

Reakce církvi proti tomuto učení byla velmi ostrá, ale nikde nebyla tak prudká jako ve Spojených státech. Fundamentalisté vnutili státu zákony, které zakazovali vyučovat teorii evoluce ve veřejných školách. Neslavně známý je "opičí proces" ve městě Scopes ve státě Tennessee v roce 1925. Evoluční teorie se na čtvrt století vytratila i z vysokoškolských učebnic. Až v roce 1960 byl zákaz publikování evoluční teorie zrušen. Pro některé fundamentalisty a evangelické křesťany nedovoluje doslovná interpretace Knihy Genesis sblížení s vědou - přinejmenším v otázce o původu lidských druhů. "Každý, kdo věří v evoluci, nemůže akceptovat biblický výklad stvoření" zdůrazňuje Duane Gish, viceprezident Institutu pro výzkum stvoření ze San Diega, vedoucí skupiny, která obhájí vědecký kreacionismus.

Podle teorie "nedávného přímého stvoření", která se vyučuje na stovkách církevními podporovaných škol, Bůh stvořil vesmír z ničeho serii nečekaných nadpřirozených činů, tak jak jsou popsány v kapitolách Genesis. Vychází z biblických genealogií, někteří stoupenci jsou přesvědčeni, že Země vznikla před 10 000 roky. Fosilie a geologické nálezy mnohem staršího data jsou, podle jejich výsledkem povodně z doby Noemovi a nebo jsou jednoduše "svědectvím doby, kdy Bůh budoval vesmír".

Návrat k Augustinovi

Mnozí teologové a většina vědců, včetně těch, kteří jsou hluboce věřící, odmítají vědu o stvoření světa jako polemickou.

Mezi skupiny, které odmítají doslovný kreacionismus, patří Americká vědecká afilace, která združuje kolem 2300 vědců, označujících se za evangeliky. Ti podporují mnohem konvenčnější přístup k otázce druhů. "Mnoho vzdělaných lidí ve vědě se dívá na oba přístupy jako na velmi dobře kompatibilní," říká Robert L. Herrman, molekulární biolog. Mnozí věřící jsou přesvědčeni, že mezi vědou a vírou není rozpor. "Máme dvě databáze, pismo svaté a přírodu," zase říká Dorothy Chapallová vedoucí biologického oddělení z Wheatonovi střední školy ve státě Illinois. "Mnozí z nás věří, že Bůh se převtělil do obou."

Teologové prošli mnohaletou cestou intelektuálního střetu s biblickým výkladem stvoření. Profesor Davis A. Young upozorňuje, že už teolog Augustin, který žil v 5. století, varoval před doslovným chápáním šesti dnů stvoření v Genesis. Augustin řekl, že pokud Bůh vytvořil na počátku všechno, některé věci byly stvořeny v úplně vyvinuté formě, zatímco jiné jen v "potencionální formě".

Dnes, kdy se stále větší počet teologů vrací zpět k Augustinovi, začíná převládat názor, že některé pohledy na biblický výklad stvoření se musí přizpůsobit vědeckým objevům. Jedním z takových pokusů o přizpůsobení se je tzv. "teorie dnu-věku", založená na myšlence, že stvoření bylo postupné, trvalo možná několik milionů let a "den" v Genesis je ve skutečnosti dnem "geologického věku". Přívrženci tohoto názoru argumentují druhou kapitolou z Petra v Novém zákonu, kde se říká: "S Bohem je jeden den jako tisíc roků". Avšak někteří scholastici trvají na tom, že "večer a den" v Genesis jednoznačně znamenají trvání v délce 24 hodin.

Podobný přístup zastává i teorie "černých děr". Která tvrdí, že stvoření skutečně trvalo šest dní a den má dvacet čtyři hodin, ale každý z těchto dnů byl oddělen "černou dírou", která mohla tvat dlouhou dobu. Přívrženci této teorie argumentují náhlým výskytem nových forem života, které se našly mezi fosiliemi. Na druhé straně odpůrci teorie tvrdí, že v písmě se o "dírách" nehovoří.

Jeffery L. Shallerová
U.S. News and World Report
(pokračování příště)

BURWOOD NIGHT PATROL

SECURITY

GUARDS - PATROLS - ALARMS

Ochráníme

váš dům, kancelář či obchod
s pomocí bezpečnostního systému.

Provádíme kompletní instalaci

Systém, je monitorován do ústředí,
vlastní bezpečnostní oddíl strážců
Objekty jsou nepřetržitě 24 hodin
pod kontrolou

Odborný konsulant Vít Kafka

vám poradí i česky
na čísle 712 24 44

24 HOURS

HISTORICKÉ STRÁPKY

Bob Mašin

Zem, kterou pro náš národ vybral praotec Čech asi bývala plná mléka a medu, oplývala bohatstvím a vzbuzovala obdiv cizinců. V dobách různých válečných tažení se naši vlastní přehnalo mnoho cizích vojsk, ale ne každému vojákovi se chtělo po skončení bitvy putovat zpět do jeho vlastní země. Raději zběhl a usadil se v zemi Čechů.

V době Napoleonských válek - po té, co se Napoleon prohlásil za císaře a tím zklamal vyznavače republiky - se vedle jeho armády na naše území dostala nejen vojska německého císaře, ruského cara, ale i anglického krále. Vojenská disciplína se v tehdejších dobách udržovala způsobem, který vyvolával nejen nechuť k vojenskému řemeslu, ale dokonce i odpor k vladaři, za kterého se bojovalo. Sémě původního francouzského učení o republice bez monarchie se občas ujalo i v řadách protivníků. Poddůstojník Mr W. Ellis byl také jedním z odpůrců vládařského rodu, vyznával republiku a proto se již z tažení proti Napoleonovi zpět do Anglie nevrátil, ale založil svůj vlastní rod na českém venkově.

Jeho vnuk, Josef, vyrůstal v duchu svých předků, účastnil se všech studentských bouří v Praze a záhy se sblížil s odpůrcem císařského dvora, Tomášem Masarykem. Svě anglické jméno si počestil alespoň tím, že z něho vypustil jedno "L".

V podkroví budov rodného statku v Čechách na kolínsku jsem se jako kluk přehraboval v truhlici s věcmi po dědečkovi, panu Josefu Elisovi, kde jsem našel vedle studentského obleku s čapkou i ostrý kord ve švihácké chodecké holi, zbraň, kterou se studenti bránili proti šavlim císařské policii a jiné poklady.

Po rozpadu Turecké říše pozbylo Rakousko-Uhersko svého významu jako obranný blok proti tureckým nájezdům a snad i jako nejdokonalější státní celek tehdejší doby, kde se cestovalo napříč Evropou bez pasu od severního moře k jižnímu, bylo soli v očích ostat-

ním velmocem. "Spojené státy Evropské", čímž tehdejší Rakousko nepochybně bylo, byly rozdrobeny na malé země a státy, kterým nezbylo než poslouchat. Jednou takovou zemí bylo Československo, jehož nezávislost prý vyhlásil 28. října Jiří Sříbrný, který během Tábora lidu na Václavském náměstí pod tento den do svého kalendáře zapsal, že vyhlásuje nezávislou republiku. Vytržený list byl pak uschován v Národním muzeu, jako první československý, doma psaný zákon vůbec.

Teprve potom se z Ameriky vrátil dědečkův přítel ze studentských let, Tomáš Garyk Masaryk se svoji ženou cizinkou, která se veřejně národu neukázala a našemu lidu se nikdy nepřiblížila. Profesor Masaryk ve svých projevech tvrdil, že měl-li být vladař "z Boží milosti" je i vladař lidu "z Boží milosti" a učinil něco, co žádný král ani císař předtím neučinil. Nechal si ještě za svého života v každém městě na náměstí postavit svůj vlastní pomník. Se svými bývalými spolubojovníky se již nestýkal.

Můj dědeček, pan Josef Elis, se stal přednostou oddělení Wilsonova nádraží v Praze, ve svém volném čase se věnoval hudbě a hrál se Sukovým kvartetem skladby českých mistrů buditelů. Při schůzkách s malířem Bettingerem a dalšími "bohemy" počal pochybovat o moudrosti vzniku Československa, jako technicky bezbranného státu.

Po obsazení a okupaci Československa Hitlerem, český vlastenec Elis se zlomeným srdcem umírá. Truhlice s jeho věcmi na půdě mých rodičů nezůstala dlouho utajena.

Při jedné z prohlídek Gestapa se česky mluvící Sudeták vyšplhal po žebříku na půdu a již za krátkou chvíli mluvil svému nadřízenému na co přišel. Říšský Němec pohládl pohledem svého podřízeného za horlivost a šel se sám podívat na půdu. Když slezl, řekl mému otci: Máte tam věci, za které vás můžeme hned sebrat! Ale proto tady nejsme, hledáme zbraně!".

Když se po skončení války Československo opět projevilo jako "technicky bezbranný stát", ochuzený o území Podkarpatské Rusi, zmizela hned po "Únorovém vítězství lidu" truhla po mém dědečkovi z půdy. Po několika dnech zastavilo před naším statkem opět auto a

vystoupil z něho bývalý sudetský gestapák s několika SNB-áky. Již neměl kožený kabát a lesnický klobouk, ale měl na sobě hubertus a na hlavě rádiovku, což byla uniforma Gottwaldových hochů.

"Tady na tom statku bylo něco od Masaryka, že jo? Kde je sedlák?"

Otec pracoval na poli, ale matka která již měla za sebou pár německých výslechů, neohroženě řekla:

"Je v Praze. Ministr Svoboda svolal důstojníky odboje a mají tam konferenci s tajemníkem Slánským. Něco kvůli bývalým kolaborantům. Když s ním potřebujete mluvit, zavolejte mu. Na navši v hospodě je telefon."

"Není třeba!"

V té době když po komunistickém puči rozvázela nákladní auta po našem venkově milicionáře z fabrik aby drancovali selské usedlosti, opustí dcera Josefa Elise Věra, se svým manželem důstojníkem Mašinem, statek na kolínsku a přesídluje se do Prahy. Její starší sestra Dáša odchází do světa svých předků, mezi Anglosasy. Společně se svým mužem Milošem Kratochvílem, zakládá v padesátých letech první významnou keramickou továrnu v Austrálii, Ellis Ceramics Co. a dává vzniknout umělecké tvořivosti v této části světa. Dnes, kdy je v Austrálii k máni umělecká keramika všech druhů a tento předmět se vyučuje téměř na všech výtvarných školách, můžeme si jen stěží představit, že zde kdysi slovo "keramika" znamenalo pouze tašky na střechu a že byla doba, kdy se i koupelnové kachličky musely do Austrálie dovážet.

Po rozpadu komunistické totality v Evropě oba manželé Kratochvílovi krátce po sobě umírají. Do své závěti však nezapomněli zanést mezi jména dědiců vlasteneckou organizaci Sokola v Melbourne, jak by si to jistě můj dědeček, pan Josef Elis přál.

Zajímavosti z Austrálie

Doma patří mezi nejvyhledávanější vysokou školu dramatická fakulta AMU. V Austrálii je její sesterskou školou NIDA. (National Institute Of Dramatic Arts) Je to nezávislá instituce, která je finančně podporována australskou vládou. Její sídlo je v západní části University of NSW. V jejím čele již více než 22 let stojí Mr John Clark. Škola si vzala za úkol vychovávat mladé herce, režisery, dramaturgy a divadelní výtvarníky. A zdá se, že se jí to více než daří. Stačí jen připomenout jména některých absolventů, na př. Mel Gibsona, který v současné době patří k nejpobulárnějším anglicky mluvícím hvězdám filmového plátna. On sám, jak se zdá na školu nezapomíná. Právě letošní rok poprvé úspěšný student obdrží The Mel Gibson Villaga Roadshow NIDA Scholarship. Shodou okolností a náhod jeho spolužákou v ročníku byla další australská hvězda Judy Davis, ověčená mnoha mezinárodními úspěchy a tituly. Škola sama patří mezi nejlepší svého druhu na světě, nejen co se týká vybavení, ale i učebních metod i profesorského sboru. Studenti mají k dispozici výborně, dokonale profesionálně vybavená divadla, televizní studia, výtvarné dílny, zkrátka všechno co k svému uměleckému vývoji potřebují. A výsledky se ukazují. Možná, že ušlo vaší pozornosti, že v poslední době nejúspěšnější australský film, (který mohu s dobrým svědomím doporučit vaší pozornosti) "Strictly Ballroom" vlastně vznikl původně jako školní představení v roce 1984, které režíroval Baz Luhrmann, ještě jako student. Neméně zajímavé je i to, že toto představení zaznamenalo první mezinárodní úspěch v roce 1986 na Festivalu dramatických škol v Bratislavě. V současné době sbírá film vavřiny na světových festivalech.

Škola, která byla založena v roce 1958, úzce spolupracuje s profesionálními divadelními soubory, s Australskou operou, televizí, filmem a skutečně nabízí svým studentům to nejlepší, co se v oboru divadelnictví dá získat.

HUMOR

Vládní dementní služba oznamuje:

* Není pravdou, že kvůli dělení státu bude zase vojna prodloužena na dva roky. Uvažuje se pouze o 24 měsících.

* Je pravdou, že ministr Jan Ruml přiznal, že v české politice existuje silná korupce. Je to však běžný jev každé demokratické společnosti.

* Premiér Václav Klaus skutečně obvinil sdělovací prostředky, že klamou veřejnost v souvislosti s dělením republiky. Není však pravdou, že prohlásil: "Já s nimi zatočím jako můj kámoš Vlado."

* Vláda není toho názoru, že současné parlamentní prázdniny jsou zbytečně dlouhé. Možná by bylo výhodnější, kdyby trvaly furt.

* Není pravdou, že v souvislosti s úvahami o možném zemském uspořádání České republiky požádalo Chodsko, aby bylo samostatnou zemí. O tuto možnost požádal Beroun.

* Vláda se zatím nehodlá vyjadřovat k pověstem o chystané měnové reformě. Teprve den před jejím vyhlášením bude tyto zprávy důrazně dementovat.

* Je pravdou, že pro Kurdy přebývající na ruzýnském letišti dodalo ministerstvo obrany jeden velký stan. Neznámá to však, že byl na našem území vytvořen nezávislý Kurdistan.

* Je pravdou, že se na trhu objevily syrské brambory. Vláda však dementuje pověsti o tom, že jimi syrská vláda jimi splácí dodávky československých tanků. Tolik brambor bychom nestačili sníst.

* Je pravdou, že se po abdikaci Václava Havla objevily návrhy, aby nápis na prezidentské standartě byl nahrazen nápisem "Pravda (občas) vítězí". Vláda však o změně zatím neuvažuje, neboť ani toto tvrzení není úplně pravdivé.

— Nestrácejte hlavu, přáteli, i blbci mohou mít na ledacos vliv, když jich bude hodně...
Kresba: M. Kemel,
LIDOVÉ NOVINY

Nad dopisy čtenářů

Vážená paní Háberová,

vzhledem ke kampani, kterou jste proti mně rozpoutala ve svých novinách, žádám o uveřejnění následujícího

PROHLÁŠENÍ

Omlouvám se svým přátelům, na něž jsem po zániku Hlasů osobně i písemně naléhala a přesvědčovala je, aby neodřikli předplatné a přispívali finančně i svými články do Australských listů. Chtěla jsem, aby slavná tradice exilových novin v Austrálii, započatá před více než 40 lety Hlasem domova, dále pokračovala. Usilovala jsem o to, aby ti, kdo odešli z vlasti, protože nesouhlasili s tím, co jim komunistický režim po morální i hmotné stránce nabízel a kteří se stále cití Čechy, neztratili možnost vyjádřit svůj názor k vývoji ve vlasti i ve změnách podmínek po roce 1989. Omlouvám se dále těm bývalým čtenářům Hlasů domova i Hlasů, jejichž adresy jsem paní Háberové poskytla.

Mám ráda věcnou diskusi, dovedu snést i urážky, nemohu se však do nekonečna bránit záměrnému ostouzení a překrucování smyslu toho, co jsem chtěla vyjádřit. Z mnoha příkladů uvádím větu pana Jiráka (AL 14, str. 10): "Marcela Čechová... zesměšňuje, pomlouvá a ve své zlobě uráží (nástupce nemůže být horší)" Konec citace. V originálu mého článku stojí: "V současnosti jde jen o to, koho teď vládnoucí klika demokatosoudruhů národu přidělí. Těžko to za dnešních podmínek bude někdo lepší než Havel."

Prohlašuji, že tvrzení paní Háberové o tom, že jsem ji v soukromém dopise obvinila, že je placena Pražským hradem, je nepravdivé. Nikdy jsem nic podobného neřekla ani nenapsala. Naopak jsem paní Háberovou vždy slušně upozorňovala, že nepíše pro Pražský hrad ani pro ty, kdo v Československu vládnou či žijí, ale pro emigranty v Austrálii, kteří ji platí a noviny vydrží.

Potvrzuji větu paní Háberové, že jsem "v této době jen čtenář a žádným způsobem nezasahuji do redakční práce AL" a doplňuji ji v tom smyslu, že počínaje příštím číslem přestávám být i čtenářkou

AL. Nemám na vyhazování a odebrat časopis s jehož novinářskou a hlavně politickou úrovní nejsem spokojena, pokládám za ztrátu času a peněz. Je mi líto, že zklamal čtenáře, kteří mne povzbuzovali a souhlasili se mnou. Ačkoliv, jak paní Háberová správně uvádí, nemám v Austrálii možnost jít ke konkurenci, na štěstí ve světě stále ještě existují exilové noviny vysoké úrovně, například Polygon ve Švýcarsku či Hlasatel v Americe. Doporučuji je laskavě pozornosti svých přátel a příznivců.

Marcela Čechová
65 Kiama Ave
Yeppoon 4703

Co dodat, snad jenom to, že za celou dobu trvání AL jsem paní Čechové kromě dvou příspěvků otiskla vše, co mi k otištění poslala. A protože jsem nikdy žádnou kampaň proti ní nerozpoutala a rozpoutávat nebudu, nebudu se také vyjadřovat k výše uvedenému prohlášení.

Jana Háberová

Z tajů krás české řeči

Kdyby naše pomyslná Pražanka prohodila v kritické chvíli k svému partnerovi: "Děláš to furt na jedno brdo", jistě by ji na mysli netkvěla filologie. Nicméně to "brdo" je nepřeložitelné, nepředveditelné do jiných jazyků, byť se jinak jednalo o situaci banálně mezinárodní.

Mnohá česká rčení jsou součástí mnohojazyčného pokladu a jsou lehce přeložitelná - jako třeba čirá náhoda, řetězový obchod, obecný blb, stará struktura, němý obdiv. Ale ono již uvedené "brdo" náleží do třídy vybrané české, do extratřídy českých záhad, mezi nejvoňavnější kořeni naší mluvy.

Všimněme si alespoň několika takových českých kvítek - či měli bychom říci kvítků? Na přeskáčku, holka zlatá, agent s teplou vodou, chvalně známý, i nechvalně známý, "chodit s vobrazama", pavlačová drbna a náš již tradiční "boj o koryto".

"Chybný krok" lze udělat dobře i anglicky - a false step. Ale výrazy jako líný na krok, krok co krok, krok sun krok, rostou jenom v zahrádce našeho Krakonoše. Sem patří i idiomy jako po přeslici, po meči, malá strana, huba plechová, pochcaná Zofka (budiž v zájmu věci vulgaritě povoleno). Anebo "soudce mrkev". Ne všichni z nás vědí, že tím vybízíme soudce zaměnit pišťalku za mrkev.

Česká frazeologie a idiomatika hýří pestrostí a mnohasetletou tradicí. Jsou výrazy a varianty velice subtilní, ba až groteskní, a kdybychom ovšem sáhli do hlubokých kapes dialektu, zejména nářečích moravských, nedobrali bychom se konce lidové představivosti. Vyčiňujeme-li někomu "ty berane beranská", činíme tak s poukazem na vlastnosti berana, nikoli ovce, ale proč ta ženská koncovka? Promiňte, "ženská koncovka" zatím ještě není rčením, dokonce už ne typicky českým. V pražském Podskali ty ženské koncovky mužských adjektiv bývaly ve floru a jeden z mých podskalských předků s oblibou nazýval jistého německého vůdce tohoto století "ten srals tapečirská", ne ovšem ve snaze zfeminizovat nýbrž pouze zdůraznit.

Mermo - moci chceme něčeho dosáhnout - aniž bychom dnes už věděli, že to "mermo" má či mělo co dělat se smrtí. Jako darmo, šikmo, letmo, kolmo, tak i "mermo", i za cenu zemření, mření, smrti, umírání.

A nakonec věneček českých perliček na dobrou noc - vidíte, i to "na dobrou noc" má svoje pozadí. Tedy ty nejtajnější z tajů. Futulum na ptáky, Česká ulička. Podle všeho. Páté přes deváté. Na to tata. Navlas. Volky nevolky. Uhlířská vira. Tolik a tolik. Letem světem. Patent Rozkop, značka Vyhodit. Ani noha. Cestou necestou, hlava nehla-va. Dvaatřicet loupežníků. Na fous. Na svatého Dyndy. Co by ďup. Bordel na kolečkách. Hodinky s vodotryskem.

Máme, my Češi, i pepnější i pepnější metafory, rčení a obraty. Ty ovšem také rostou v jednom koutě té divotvorné zahrádky našeho českého Krakonoše - leč ony střely z tlusté Berty by přísná šavle censorčina (zde používám femininum naprosto záměrně a zákeřně) nepropustila. Ani tou nejuzší škvírou volnomyšlenkářství. Na způsob

"facka, funus, Volšany." Čili "A šmytec".

Má-li tedy jednomu brdu odzvonit klekání, pustíme se do idiomů. Ať nám požehná dudlák.

B.Š.

Svět motorů.

Jan Plavec

Máte-li zájem:

Skupina seniorů z Prahy, která se i ve svém věku (60 - 75 let) stále aktivizuje studiem a cestováním, hledá krajana, nebo krajanku, kteří by byli schopni a hlavně ochotni zformovat skupinu krajanů pro návštěvu Československa na bázi reciproční výměny. To znamená, že každý účastník si hradí sám letenku, ale celý pobyt v Československu bude hradit a také kompletně zajišťovat česká strana.

Nabízíme atraktivní program nejen v Praze, ale i v jiných krásných místech. Pobyt v Austrálii by zase připravila australská strana. Žádná cestovní kancelář není schopná zajistit tak těsný a přátelský vztah, který vznikne mezi oběma skupinami.

Bližší informace vám poskytnete:
ing. Dana Steinová
Lečkova 1520
149 00 Praha 4
ČSFR

Vydržel jsem bez auta přesně jeden rok - dvanáct dlouhých měsíců. Těch letních, kdy se nemohlo nikam jezdit na výlety i těch zimních, kdy přšelo a foukalo z jihu a já stál, třesouce se u silnice a čekal na autobus, který vždycky přijel o půl hodiny zpožděn, kromědnů, kdy jsem přišel o půl minutky pozdě a on už ujel. Vůbec autobus, jsouce hromadná doprava dá jednotlivci dobře vědět, že není žádoucí. Člověk to sám cítí, když mává na na tu řítící se obludu. Kvůli němu musí uhnout ke straně, zastavit se skřipěním brzd, otevřít dveře, čekat až ji doběhne a pracně vyleze nahoru obtížen zavazadly, loví po kapsách peníze, obtěžuje dvacetidolarovkou, neví jak lístek strčit do mašinky, motá se za rozjíždění uličkou s rukama plnými nákupu, sedne si na jednu stranu, pak přesedá na druhou (kvůli výhledu!), snaží se otevřít okno, vypnout amplion, zastavit nepříjemný větrák.... a už se zase prodírá ke dveřím a otravuje řidiče zvonkem. Autobus a pasažéři - dávní nepřátelé.

Užil jsem si tedy své, vydržel jsem však, ušetřil spoustu peněz a hlavně... byl jsem ekologicky zodpovědný! Ale odsud až podsud. Mám jen jedny nervy! Kupuji auto. Bude to vlastně mé první. Ne že jsem však nováček ve světě motorismu. Naše rodina měla osobní vůz dávno před Šestsettrojkou, Spartakem i Tatraplánem s Hanzelkou a Zikmundem. Bylo to hned po válce a byla to Tatra Aero - hadimrška. Sice žádná křídla, ale ležtu hodně, to ano. Ve předu, pod skládací střešou, kterou v dešti zatékalo bylo sezení pro dva a vzadu, když se otevřel kufr, bylo ještě jedno sedátko - pro romantické typy. Pan Hulot, pokud vím, vlastnil takové vozítko. Však jsme si s ním užili!!

Pak ho otec po srážce s cyklistou prodal. Bylo z osy a on věděl, že by už vic nevydrželo. Ukázal se to být každopádně dobrý tah. Přišel Vítězný únor a to by bývalo zlé vlastnit i poškozené soukromé

vozidlo. Místo něj, za výtěžek z prodeje táta koupil dvě jízdní kola. Zbylo nám pak jen naslouchat "Bugatti-step" z desky Supraphonu a číst si přílohy "Tygra pana Božka". Později se ještě v sobotu sedělo u rádia při programu Jiřího Štuchala "Šťastnou cestu". Kdo však měl tehdy auto a mohl si při ceně benzínu dovolit někam jezdit je mi dodnes záhadou! Byly to ale hezké podvečery ztrávené v předstávách dalekých cest - alespoň tedy za Zálesí, clonící obzor lábského údolí.

Jsem dnes daleko, dále než jsem se v nejbujnějších snech kdy dostal, ale auto, jako takové, mi už nic neříká. Je to jen prostředek, kterým se mohu dostat z bodu A do bodu B (a případně zpátky). Byl jsem tedy zaskočen. Při koupi automobilu jsem se totiž musel rozhodnout, který z těch tisíců ojetých rizik na sebe ušiji. Nešťěstlí tady nejsou v oběhu tříkolky, kteréžto vozidlo by mě svou pošetilostí určitě lákalo k vlastnictví. (Ta představa rušné křižovatky a ulomeného kola!) Plán byl tudíž o něco zjednodušen: Má to mít ČTYŘI kola, hezkou barvu, být laciné a pokud možno fungovat. Věděl jsem ale, že nebrat okatě laciného Mercedesa (rozhodně ne pod deset dolarů). To jsou prý případy, kdy při dělení majetku v rozloženém rozvodu to manželka z trucu prodá za babku a pak je z toho střelení a s tím já nechci mít nic společného!

S tolika modely na silnicích to očividně chtělo udělat důkladný průzkum trhu. Než jsem se k tomu ale dostal, naskytla se mi první - osudová příležitost. V místních novinách "Huon News", ve kterých se v rubrice Motors & Accessories normálně inzerují jen ztracené hub-caps, pluhy, traktory a koňské postroje se objevila Mazda 808. Malý "stejn", s předkem připomínajícím Spartaka. Přijela mi ho ukázat cestou z nákupu. Byl to můj typ. Hezký, baculatý zadek, do bronzova osmahlá, dovnitř se člověk příjemně zabořil, voněla vzrušujícími parfémami a vydávala přichraptělé, sexuální zvuky - převodovka? (Mluví zde samozřejmě o automobilu.) Prostě láska na první pohled. Jedinou závadou byly tři malé děti na zadním sedadle. Ty se ukázaly být až příliš dobře fungující. Rozjeli jsme se sice za úplného ticha - umlčel jsem je na chvíli přílišným zvukem špatně zafazené

rychlosti, hned na první křižovatce ale spustily: "Já chci zmrzlinu!", "Já taky!", "Já potřebuji udělat 'wee'", "Mum, otevři okno, já se dusím!", "Pust pásek z Playschool!". Když jsem opatrně předjížděl burácející nákladák nebezpečně naložený kládami, dostal jsem z nenadání zezadu do hlavy ránu bakelitovou panenkou. "Mum, on mě vzal dolly!". Před policejní stanicí mi náhle do ucha zapískala píšťalka. Při rychlostní zkoušce si nejstarší z nich oddělal seat-belt a začal se hrabat v zadu v pylicích s nákupem. Zacloní mi výhled dozadu, maminka sama odpoutaná ho za protestního řevu musela tahat zpátky. Další zkouška: dupnul jsem na brzdy - dětátko ztratilo láhev s mlékem a začalo plakat, dala mu řečtatko. Někdo mě skrz opěradlo stále kopá do ledvin, rameno mám posypané špačky z popelníčku, kdosi bliká světlem u stropu, na podlaze rachotí plechovky a láhve od limonád. Zvuk motoru při "idling" jsem neslyšel a zkoušku klaksonu jsem pro vnitřní hluk vynechal. Místo směrovky jsem z rozčilení zapnul stěrače a blikal dálkovými světly na udivené protijedoucí.

Když zmizeli v zatáčce, zaslechl jsem ještě zoufalý výkřik matky: "Neotvírej ten jogurt, Miriam!" Škoda, byl to rozhodně můj typ, rád bych se v ní vozil. Nu co, auto nemám... ale to TÍCHO!

Po této epizodě jsem to rozjel systematicky. Zaměřil jsem se na malou skupinu libivých typů stejnů: Mazda, Datsun, Subaru, VW a Galant. Ještě bych rád Toyotu, ale s tou mi ušla moje exmanželka - jednou ztratili moji důvěru, mohou si teď skákat jak vysoko chtějí, už jim nevěřím - ten pocit bych nerad znovu zažil.

Mazdu jsem tedy omrknul, Datsun, jak už to v životě bývá, ač nejvčetněji doporučené vozidlo našim místním automechanikem jsem ze záhadného (opět osud?) důvodu vynechal. Zato jsem se s chutí vrhnul na Subaru 4WD. Jako by se ve mně něco primitivního pohoulo, má ten pohon na čtyři kola "macho" efekt na chlapa. Terén!! Ta extra páka! Také měl uvnitř zabudovaný stereosystém. Jen se člověk dotknul knoflíku a auto se otrásovalo příšernými decibely "heavy-metalu". Venku jsem pak pod ním našel hromady reze, jak spadla z karose-

rie setřesená vibrací. Pro samé havajské kytary on asi neslyšel šplouchání moře jak zacouval moc daleko při spouštění člunu. Kdepak bow-bar!, to je zlé znamení. "Folcvägen", jak se dalo očekávat, byl solidní, připraven kdykoliv zaskočit coby bojové vozidlo. I bez vody, v poušti. Němci to mají v krvi - ti jsou na techniku pašáci. Byl to sice starší model z r. 69 (rok mého útěku-což mi sympatizovalo), motor ale naskočil správně hned napoprvé. Sotva jsem to však za zvuku palby těžkého kulometu rozjel, vnitřek, jak se dalo předpokládat se začal plnit výfukovými plyny - motor je pod podlahou! Vrátil jsem to. Zato Galant 1600 - ten vypadal moc hezky! Já vím, zdá se to být směšné, zaclonky, květinčky... takové maličkosti ale dělají užasný rozdíl celkového dojmu. Na mě tedy ano. Ne, neměl kuchyňku nebo zahrádku, to ne, ale přední sedadla měla bělouňský potah z beránka. Ano, táhlo mě to. Cena ale byla vyšponovaná - \$ 2990! Ve stejnou dobu byla také k dipozici jiná Mazda 808 - moje tajná láska. Také \$ 2990. Obě auta bělouňka a na svůj věk málo pošramocená, jak starší nevěsty do nového manželství. Pneumatiky načerněné, vnitřek čistý, nezaznamenal jsem pach cigaret ani dětí. Byl jsem rozhodnut. Budu je hrát proti sobě. Využiji "double-dip" recese a "double-digit" nezaměstnanosti. Je to "buyer's market". Mohu být dvojnásobně tvrdý.

Ještě jsem pro doplnění obrazu navštívil "car-yardy" na periferii Hobartu. To už ale hraničilo se surrealismem. V jednom z nich jsem se "zajímal" o inzerovaného Valianta. Po chvíli hledání jsme ho našli v rohu u plotu, obrostlý břečtanem, pokrytý ptačím trusem, na zadním sedadle u vytlučeného okna snášela slepice. Chlap dal cigaretu do koutka pusy a zkušeným trhem otevřel kapotu. Dole vypadla značná část motoru. Zašoupl to nohou do stínu a pochválil si to rezavé zátíší: "Beautiful conversion! Holden motor, IY58 - you can't beat 'em mate!" Nechal jsem mu ho. Bylo mi jasné, že tihle "backyard boys" by bez těch vraků byli nešťastní.

Chlapovi s Galantem jsem nabídl telefonní číslo a naději, že bych případně mohl mít možná zájem a odešel jsem aniž bych se otočil nazpět, ač jsem se bál, že to krásné autíčko s bílými potahy vidím dnes naposled. Musím být ale drsný,

nedá se nic dělat - časy jsou zlé. Vždyť i ta mazda je inserovaná již několik týdnů coby "Rock bottom sale"! Je očividně v tisíci. Nabídnou mi \$ 2600 (niž si netroufám jít, abych ho neurazil - i prodávající ojetých aut má možná také city) a doufám, že se při troše smlouvání sejdem na \$ 2750, to bych bral. Když to nebude fungovat, zkusím to samé u galanta a když to nezabere ani tam - k čertu se třema tisícovkami. Ať děti nežerou. Auto se mi líbí a basta! Vezmu to s beránky.

Než jsem však sebral odvahu k tak mrzkému činu (chudák car-dealer také musí jíst!) vyšel nový inzerát ve středních "Motors & Access." v Mercury. "GENUINE Rock bottom sale!! Mazda 808 SW \$ 2490". A to mě rozlobilo. Takhle mě ničit nervy. Ani ve snu bych si netroufal nabídnout tak málo. Já se mu a jeho rodině v duchu omlouval za svoji nemilosrdnost a on srazí pět stovek z tak hezkého auta a ani nemrkne. Co si to dovoluje! Já mu ukážu takhle snižovat cenu "mého" auta. Copak je to nějaký střep? Něco se ve mně hnulo a jsem ve svém elementu. Na tyhle hochy se zřejmě musí ostře, bez ubrousku před ústy. Napochodoval jsem do dvora a bez cavyků jdu k věci.

Prohlížím si "své" auto, mírně od něj otočen, jakoby bez velkého zájmu a pohrdavě kopám vietnamskými do pneumatik. Už se ke mně žene! "Měl byste zájem? Je to rock bottom, krásně odpérované, chcete se svézt, potřebujete finance?...". Mačkám zadek, jaké má péra - to je moje jediná praktická znalost z automechaniky. Utřel jsem si prsty do kapesníku a odcházím - že se jdu podívat ke konkurenci!

Těch patnáct minut čekání za rohem se zdálo být věčnost... co jestli tam mezi tím někdo přijde a vyfoukne mi ho? On si ale také své určitě vytrpěl. Loudám se zpátky. "Tak jak jste se rozhodl?" dychtivě mě obletuje. Zatáhl jsem se za lalok ucha a udělal grimasu jak Bob Hawke při svých lišáckých projevech. "Já bych to bral, kdybyste to dali na registraci, jinak nebudu mít cash-flow na benzin." "Momentik!" spěchá za bossem. "Šéf říká, že by to bral na půl, 125 dolarů dolů." "Na kolik by to tak vyšlo?" ptám se přiblíže (vždycky se můžou splést při počítání!) Bere kalkulačku a zápolí s

tiskátky. Já mezi tím šustím v portmonece stovkami. - Cash !! Vidím, že se nemůže soustředit. "Čtyři tisíce dolarů... počkat... ne... čtyřista... to nemůže být... ano, dva tisíce třista šedesát pět dolarů a to je skutečně úplně skalní dno, níž už to doopravdy nejde", utřel si zpoceně čelo bílým kapesníkem a zasunul ho zpátky do kapsičky elegantního třídílného obleku. nespouští oči z mé portmonky. Zašustil jsem naposled, povzdechl těžce a potočil se jako k odchodu. Polkl na sucho, drží se ale. Je čas na moji připravenou formuli. "If you could accept two thousand three hundred... já skutečně vic..." Téměř mi vytrhl paži z ramenního důlku jak mi nadšeně zatrásl pravicí. "Deal !! Stal jste se vlastníkem prvotřídního motorového vozidla, sir. Congratulations !" Za skleněnou stěnou ofisu se zaběhly zuby snědého bossa etnického původu. Oba odcházejí okamžitě na oběd (tak oni chudáci skutečně hladověli ? Jsem já to ale drsňák !!)

Cestou domů mě vypověděla spojka. Bylo to ale už v údolí Huonu, tak jsem se nevrátil - do kopce to šlo jen na jedničku. Stejně bych nemohl. Brzdy také přestaly fungovat a do Hobartu je to z vršku.

Je to ale hezké auto - mé auto ! Čistounké, elegantní, dobře se v carportu vyjímá - vytváří z Bohemie dojem vilové čtvrtě. "Hanspalka" jsem to pojmenoval. Jen nevím jestli jsem nebyl příliš měkký. Měl jsem nabídnout \$ 1300 a vidělo by se co se s tím "skalním dnem" dalo dělat. Vždyť dodnes mi pravidelně volá ten "galant", jestli bych si nechtěl popovídat o ceně, že je mi ochoten vyjít vstříc. "Subaru" šel z \$ 1990 na \$ 1500, "VW" je už asi měsíc za \$ 1400 a ta bronzová Mazda mi volala, že je ochotna prodat odděleně bez dětí. Že je prý dala do péče státu. Jestli bych to od ní prý pěkně prosím nevzal. Pozdě lituji. Jsem teď jeden z nich. Bude se prodávat.

SPORT

Závěrečné kolo československé fotbalové ligy.

Hradec Kr. - Olomouc 1 : 0

Domáci neprohráli už pět utkání za sebou a Jelinek nedostal gól 461 minut.

Nitra - Dun. Streda 1 : 0

Výborný výkon domácích. Hosté se celý zápas pouze bránili..

Prešov - Trnava 7 : 1

Hrdinou klání byl autor tři branek Kožlej. Čestný úspěch bezbarvé Trnavy zaznamenal Ujlaky.

Bohemians - Ostrava 0 : 3

Do půle připomínal zápas amatérské boxery, kteří se bojí jeden druhého a čekají na soupeřovu chybu. Té se pak v druhé půli dopustili "klokani"

Sparta - Dukla 2 : 0

Domáci spoléhali na rutinu, nijak neoslnili, ale na Duklu to stačilo.

Vitkovice - Brno 1 : 2

Po nevydařené akci domácího Grusmana se domácí pouze bránili.

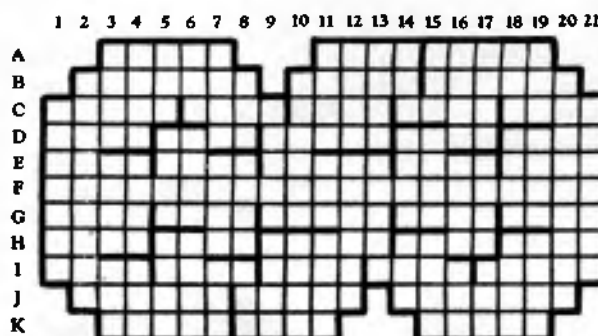
Č. Budějovice - Slavia 4 : 2

Po první šanci hostů v první minutě následoval uragán domácích.

Slovan - Inter 2 : 3

Domáci vedli po penaltě Dubovského, hosté rovněž z penalty vyrovnali a šli do vedení.

1. Slovan	10	7	0	3	23:10	14
2. D. Streda	10	6	2	2	23:14	14
3. Brno	10	6	2	2	19:16	14
4. Sparta	10	6	1	3	18:10	13
5. Olomouc	10	6	3	1	15:13	13
6. Hradec Král.	10	4	3	3	12:8	11
7. Ostrava	10	4	3	3	14:12	11
8. Inter	10	5	0	5	22:18	10
9. Prešov	10	4	2	4	19:16	10
10. Slavia	10	3	4	3	17:16	10
11. Nitra	10	2	5	3	7:9	9
12. Vitkovice	10	3	2	5	10:13	8
13. Č. Budějovice	10	3	1	6	7:11	7
14. Bohemians	10	1	4	5	6:18	6
15. Trnava	10	1	4	5	11:24	6
16. Dukla	10	1	2	7	12:26	4

O ŽENÁČ:1

„Neboj se o ženu, má-li krátké aulné. Hlavně ...“ (dokončení v tajence).

Pomůcka: C. Adél. — H. Leyt. — I. Evra. — 13. Auro. — 15. Ebel.

VOZROVNÉ: A. Komorní skladba pro 9 hlasů; zeleninové jídlo; Laponoc. — B. Posci. Jasný melior; deštěm vlnout. — C. Hrací stroj; pčnác; islámské rodové tradice; vzácné běrné dříví; šance. — D. Naháč; malé oase (slovenský); domácký Olga; doony; ozdobný užíček v tkanině. — E. Keř rudodřev; rukavíkářská ušer; pražský ostrov; slovenský „mše“; druh červeného vína. — F. Tajemka. — G. Divoká; přínášel užitek; štěstí; česlovka; mramří charakter. — H. Uložník; moje; košem; ostrov na Filipínách; Státské a sv. deník vydavatelství (skopie) (žkratka). — I. Řeholník; francouzská řeka; kalaba; spojka; stálí koně (expresivně). — J. Přesná; vykládkový hřebec; shalek. — K. Půvabý (Křibský); hrovná z rýže; jednotky objemu. SVESLE: 1. Úprava vozovky (stavitelský). — 2. Potřeb. — 3. Náby; kyvné pohyby; název hlasy. — 4. Pádová otázka; letopis; odborné přestování zvířectva. — 5. Sevehan; ukazovací zájmeno; psací potřeba. — 6. Trumf; tyč; obtížný hmyz. — 7. Noviny; zatřásá ruka; pysky. — 8. Čajová růže; ženské zpěvní hlasy; přaměti. — 9. Vydávati zamilované zvuky (expresivně); jarní pára. — 10. Lyrcko-epická báseň; tropický listnatý strom. — 11. Plavidla; paměť; jinak. — 12. Nedělní; družná zábava. — 13. Gepard; francouzská řeka. — 14. Přelozka; pádová otázka; naprávda. — 15. Tanišový úder; mužské jméno; město v Gabunu. — 16. Oudové znamení; šumoty; osobní zájmeno. — 17. Plemeno malých koní; chalcedon; šágr. — 18. Slovenské zájmeno; moderní; anglický oheň. — 19. Tím způsobem; omámit; šlechtické rodové znaky. — 20. Druh prosimika. — 21. Drobné úkroky na bázi listů.

BETONOVÁNÍ

všeho druhu odborně vyhotoví

MIREK

(02) 622 1712

CUISINE ART CATERING*Pty Ltd*

dodá

veškeré lahůdky, zeleninové i ovocné saláty,
obložené misky a další speciality

Přesné informace :

telefon: 525 3971

2 Kumulla Road, MIRANDA NSW 2228

L. & G. PERGL*Česká Optická Firma*

57 Pelham Street

CARLTON VIC. 3053

tel: (03) 663 6242

DO YOU HAVE BROKEN GLASS ?call
VITA KOZAKRepair Crystal
GlassExp. from Bohemia
since 1966

Tel: 02-529 4967 - 14 Horbury St. SANS SOUCI 2219

Dr. JAN ROSA

odborný zubní lékař

Suite 8 - 560 Pennant Hills Road

WEST PENNANT HILLS

ordinuje : úterý - čtvrtek - sobota

tel. objednávky od pondělí do soboty

na čísle : 481 8878

L E O COMPUTERS

Nabízíme od "Notebook" až do "Tower 486/33"

Systémy pro úřad nebo doma, pro navrhování i výrobu

český & slovenský "wordprocessor" **T602**

včetně opravného a překladového slovníku

SKODEX INTERNATIONAL

Unit 3, 5-9 Hunter Street

PARRAMATTA, NSW 2150

Tel 891 3599

Fax 891 2058

LISACEK & CO**BARRISTERS & SOLICITORS****LEGAL ADVICE**

1 st Floor, 69 a Grote Street

ADELAIDE S.A. 5000

Telephone : (08) 231 5909

APPLIED COMPUTER SYSTEMS

Australia

CAD/CAM

specialists

MICROSTATION, DRAFTeasy, SMARTCAM

7 Boonah Street

WENTWORTHVILLE

NSW 2145

Tel: (02) 636 1873

Fax: (02) 631 2024

Mobile: 018 288 477

ALL INTERNATIONAL OFFICE MACHINES

Prodej a opravy nových i starších

"typewriters, photocopiers & faxes"

Dílna a obchod- 102 Percival Road

STANMORE, NSW 2048

Tel 5693 691 nebo 214 7402

Vladimír Bohdan

457 9443

Václav Novák

306 781

BONDI REMOVALS**FURNITURE REMOVALS****& STORAGE**

no job too small - no removal too large

LOCAL - COUNTRY**INTERSTATE - OVERSEAS****PHONE: 365 0993 FAX: 550 26 14**

Hovoříme česky a slovensky.

HABER - PILOT
Pty Limited
PRODUCTION**AUSTRALSKÉ LISTY** měsíčník
Čechů, Moravanů a Slováků v Austrálii.Vydává: **HABER-PILOT Pty. Limited**
7 Boonah Street,
WENTWORTHVILLE NSW 2145
Tel: (02) 636 1873 Fax: (02) 631 2024Vedoucí redaktorka: **Jana Haberová**
členové redakčního kruhuNázory redakce se nemusí ztotožňovat s obsahem příspěvků.
Uzávěrka dalšího čísla vždy dvacátého každého měsíce.**INZERCE:****Nabízím za US\$ 40.- denně**
samostatný byt
(2 ložnice, obývací pokoj s přísl.
u Metra, 10min do středu Prahy.
Rovněž zajistím odvoz z letiště,
vyjíždky i mimo, vstupenky do
divadel, kin a pod.**Dr. Michaela Losová**
Pod Strání 19
100 00 Praha 10
Telefon v Austrálii:
(02) 974 5746**Bohemia Travel**
nabízí:
říjen - listopad
z Melbourne do
Evropy
letenka od \$ 1580.-
Výhodné ceny
i z jiných míst
Zařídíme návštěvy
vašich příbuzných z
Československa
volejte: (03) 510 24 74**MIKE NOLC ELECTRICAL SERVICES**
GOLD COASTNová elektro instalace, údržba stávající,
opravy el. kamen, ohřivačů vody,
praček, sušiček a pod.**RYCHLE - SPOLEHLIVÉ - 7 DNÍ V TÝDNU**

Tel / Fax: (075) 75 24 08 Mobil: 018 759 153

AVRO film
video**ZAJISTI:**Video záznamy všeho druhu,
převod českých černobílých
kazet na barevný australský
systém (SECAM na PAL)
převádění rodinných
filmů na video12 Harrod Street
PROSPECT
NSW 2149 tel.: (02) 621 7586**SM Jewellery**Prodej zlatých a stříbrných šperků.
Návrhy nových šperků, modernizace
a opravy.

Odborné odhady pro pojišťovnu.

Nejlepší ceny pro krajany

Tel.: (02) 411 1429

Fax: (02) 413 3474

Shop 13, Chastwood Chase,
Victoria Ave, CHASTWOOD
NSW 2067**AIR CARGO SERVICE**dopravíme letecky a
spolehlivé zásilky
do mnoha míst Evropy
za velmi výhodné ceny
Informace: (02) 570 6327
Fax: (02) 580 0255**L. & T. Martin Pty Ltd.**
HURSTVILLE NSW 2220**DIVER'S MECCA**Všechno pro potápěče
O DOVOLENÉ V QUEENSLANDU
se naučte potápět na HERVEY BAY.
Ideální podmínky:

- teplá voda
- potopené lodě
- korály
- spousta ryb

Instruktor: **Vladimír Novák**
tel: 071-25 1626 fax: 071-25 1833
472 ESPLANADE,
HERVEY BAY - QLD, 4655Předplatné na **AUSTRALSKÉ LISTY** CENA \$2.60

Jméno _____

Ulice _____

Město _____

Stát _____

P. Code _____

Tel. _____

Vystříhněte a odešlete s poplatkem na
HABER PILOT PRODUCTION
7 BOONAH STREET
WENTWORTHVILLE 2145Předplatné - zaškrtněte
První polovina 1992
Celý rok 1992☐ \$15.60☐ \$31.20

**CESTUJTE S NÁMI
DO CELÉHO SVĚTA**

1st Floor, 188 Commercial Road, Prahran 3181

Ph. (03) 510 2474, (03) 510 2482
A.H. (03) 878 8984 Fax (03) 510 2482

Lic. No. 31446

ZARÍDÍME:

Vaše cesty do celého světa, návštěvy z Československa,
cesty kolem světa, ubytování, půjčování aut,
EURORAIL- vlakem po Evropě, pojištění, cesty lodí,
cestování po Austrálii a další.

PODPORUJTE
ODEBÍREJTE
ČTĚTE

**AUSTRALSKÉ
LISTY**

JEJICH BUDOUCNOST JE NA VÁS

**AIRBUS
A 310-300**

ČSA

CZECHOSLOVAK

AIRLINES

FLY OK FLY ČSA

POHODLNÁ CESTA DO PRAHY A EVROPY
S VÝBORNÝM SPOJENÍM

SE SINGAPOREM A BANGKOKEM

Kontaktujte naše cestovní kanceláře nebo přímo:

CZECHOSLOVAK AIRLINES

Suite 808 Australia Square Tower

George Street, SYDNEY

Tel. 247 6196

CONTACT
P.R.I.N.T.I.N.G.

A.C.N. 002 887 238

NAVRHNEME
GRAFICKY UPRAVÍME
KVALITNĚ VYTISKNEME
BAREVNĚ I ČERNOBÍLE
KATALOGY
OBCHODNÍ DOPISY
REKLAMNÍ NABÍDKY
SVATEBNÍ OZNÁMENÍ
VIZITKY
A DALŠÍ

Unit 4, 175 Gibbes Street
CHATSWOOD, N.S.W. 2067, AUSTRALIA
Tel. (02) 417 8555 Fax. (02) 417 5510

Superior Performance At An Affordable Price